

**OPĆINA
KRALJEVEC NA SUTLI**

VODIČ ZA GRAĐANE

**PRORAČUN OPĆINE KRALJEVEC NA SUTLI ZA
2018. GODINU**

Što je proračun?

Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S).

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci JLP(R)S za proračunsku godinu. Sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed. Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15).

Kako se donosi proračun?

Proračun donosi predstavničko tijelo JLP(R)S odnosno Općinsko vijeće najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik. Ako se proračun ne donese u roku slijedi privremeno financiranje, raspuštanje Općinskog vijeća i prijevremeni izbori za Općinsko vijeće.

Načela proračuna

Postoje načela proračuna kojih se moraju pridržavati svi koji sastavljaju proračune, uz pomoć kojih predstavnička vlast (Općinsko vijeće) može kontrolirati i ograničavati izvršnu vlast (načelnik) u prikupljanju sredstava i načinu njihova trošenja.

Načelo uravnoteženosti — prihodi moraju biti jednaki rashodima, odnosno Općina smije trošiti samo onoliko sredstava koliko ih može prikupiti. Ukoliko se tijekom godine, zbog nepredviđenih okolnosti (npr. poplava) povećaju rashodi, ili se zbog niže stope gospodarskog rasta od planirane smanje prihodi, proračun se mora uravnotežiti. U tom se slučaju moraju smanjivati rashodi ili pronalaziti novi prihodi. Ravnoteža se najčešće postiže zaduživanjem ili prodajom imovine, a za to je tijekom godine neophodno donijeti izmjene i dopune, tj. rebalans proračuna.

Načelo jedne godine — prihodi i rashodi se planiraju za jednu proračunsku, odnosno kalendarsku godinu.

Načelo jedinstva i točnosti — svi proračunski prihodi moraju biti prikazani u samom proračunu, a rashodi se moraju trošiti na način i u iznosima kako je proračunom planirano.

Načelo univerzalnosti — svi proračunski prihodi mogu se koristiti za financiranje svih rashoda. No, postoje i zakonom i odlukama propisane iznimke, npr. prihodi od komunalne naknade mogu se koristiti samo za čišćenje i održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, groblja te javnu rasvjetu.

Načelo specifikacije — svi prihodi moraju biti raspoređeni po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima, a rashodi prema proračunskim klasifikacijama te moraju biti uravnoteženi s prihodima.

Načelo transparentnosti — proračun mora biti dostupan javnosti, pa se izglasani proračun objavljuje u gradskom “Službenom glasniku“. Potpuni polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna moraju se objaviti na mrežnim stranicama Općine, a dio i u “Službenom glasniku“.

Načelo dobrog financijskog upravljanja — proračunska se sredstva moraju koristiti ekonomično, učinkovito i djelotvorno

Klasifikacijska struktura proračuna

Prihodi i rashodi proračuna iskazani su u općem dijelu proračuna prema ekonomskoj klasifikaciji.

Da bi se moglo vidjeti tko, gdje i na što troši sredstva iz općinskog proračuna, rashodi se u posebnom dijelu proračuna prikazuju prema: ekonomskoj klasifikaciji (npr. naknade zaposlenima, građanima i kućanstvima, subvencije); programskoj klasifikaciji po programima, aktivnostima i projektima (npr. javna uprava i administracija, predškolski odgoj, promicanje kulture), organizacijskoj klasifikaciji (npr. Jedinствeni upravni odjel grada), te funkcijskoj klasifikaciji (npr. obrazovanje, opće javne usluge, socijalna zaštita).

UKRATKO

- ❖ proračun mora biti uravnotežen, a to znači da ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda
- ❖ korištene klasifikacije moraju biti međusobno povezane da se svaki rashod može pratiti po više osnova, cilj je tih povezanih klasifikacija lakše sagledavanje namjene, vrste i učinaka proračunskih rashoda
- ❖ proračun nije “statičan” akt već se, sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine ⇒ “rebalans”. Procedura izmjene proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja, “rebalans” predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće.

- ❖ **cjeloviti proračun Općine Kraljevec na Sutli dostupan je na web stranici Općine Kraljevec na Sutli (<http://www.>)**

Od čega se proračun sastoji?!

Opći dio - račun prihoda i rashoda i račun financiranja koji obuhvaća prihode i primitke te rashode i izdatke po vrstama. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji.

Posebni dio – sadrži rashode i izdatke raspoređene po programima odnosno njihovim sastavnim dijelovima, aktivnostima i projektima, a iskazani su prema ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja potrebnim za njihovo provođenje.

Plan razvojnih programa – to je strateško – planski dokument sastavljen za trogodišnje razdoblje kojim se ostvaruje dobra pretpostavka za povezivanje strateških dokumenta jedinice s proračunskim planiranjem, a sastoji se od ciljeva razvoja, mjera, veze s programskom klasifikacijom, veze s proračunom, pokazatelja rezultata i veze sa organizacijskom klasifikacijom.

Struktura prihoda i rashoda

PRIHODI

1. Prihodi poslovanja

a) Prihodi od poreza

- ❖ porez i prirez na dohodak
- ❖ porezi na imovinu
- ❖ porezi na robu i usluge
- ❖ ostali prihodi od poreza

b) Pomoći

- ❖ pomoći međunarodnih tijela organizacija i tijela EU
- ❖ pomoći iz proračuna: kapitalne i tekuće pomoći iz državnog, županijskog i općinskog proračuna
- ❖ pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna (npr. HZZ, HZZO)
- ❖ pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava

c) **Prihodi od imovine**

- ❖ prihodi od financijske imovine (kamate)
- ❖ prihodi od nefinancijske imovine (zakup poslovnih objekata, naknade za koncesije, spomenička renta)

d) **Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi i naknada**

- ❖ upravne i administrativne pristojbe – prihod od prodaje državnih biljega, naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta
- ❖ prihodi po posebnim propisima – vodni doprinos, doprinosi za šume, naknada za nezakonito izgrađene zgrade,
- ❖ komunalni doprinosi i komunalna naknada

e) **Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija**

- ❖ prihodi od donacija građana ili tvrtki

f) **Kazne, upravne mjere i ostali prihodi**

- ❖ prihodi koji se ostvare naplatom troškova prisilne naplate i ostalo

2. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

a) **Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine**

- ❖ prihodi od prodaje građevinskih objekata , prihod od prodaje zemljišta, prihod od prodaje grobnih mjesta

3. Primici od financijske imovine i zaduženja

a) **Kreditna sredstva**

4. Raspoloživa sredstva iz prethodnog razdoblja

- a) **Višak ili manjak iz prethodne godine** - utvrđuje se nakon završetka proračunske godine, prenosi se u iduću godinu

RASHODI

1. Rashodi poslovanja

a) **Rashodi za zaposlene** – bruto plaće službenika i namještenika Jedinственог upravnog odjela Općine Kraljevec na Sutli, s pripadajućim doprinosima na plaće te ostali rashodi za zaposlene

b) **Materijalni rashodi** – odnose se na rashode za izvršavanje programa i aktivnosti Općine, a to su:

Rashodi za usluge (komunalne usluge, usluge promidžbe i informiranja, zakupnine, usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata i opreme, usluge telefona i pošte, računalne usluge i druge rashode; za održavanje zelenih površina, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i slično);

Rashodi za materijal i energiju (troškovi uredskog materijala, literature, radnu odjeću, troškove električne energije i sitnog inventara, literature i plina te troškove materijala i dijelova za održavanje cesta, zelenih površina te javne rasvjete);

Naknade troškova zaposlenima (troškovi prijevoza na posao i s posla, za službena putovanja i stručno usavršavanje zaposlenih);

Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (rashodi za podmirenje doprinosa u programu „Stručno usavršavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa“);

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (naknada za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava, naknada za rad predsjedniku vijeća i zamjeniku načelnika, rashoda za reprezentaciju)

c) **Financijski rashodi** - rashodi za usluge platnog prometa, kamate za primljene kredite i zajmove te ostali nespomenuti financijski rashodi koji nisu zasebno navedeni, za potrebe Općine

d) **Subvencije** - subvencioniranje kamate obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima iz kreditnih programa po ugovorima te subvencije poljoprivrednicima u programima poticaja (subvencija za umjetno osjemenjivanje krava i krmača)

- e) **Pomoći dane unutar općeg proračuna** – tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (rashodi za sufinanciranje potreba u školstvu i vrtiće)
- f) **Naknade građanima i kućanstvima** - rashodi koji se odnose na isplate u okviru Socijalnog programa (socijalne pomoći, darovi roditeljima, sufinanciranje prijevoza, stipendije, financiranje prehrane učenika slabijeg imovnog stanja, socijalni paketi povodom Uskrsa i Božića)
- g) **Ostali rashodi** - tekuće donacije za financiranje redovne djelatnosti udruga u okviru Programa javnih potreba u kulturi, sportu, za financiranje rada političkih stranaka, vatrogasne zajednice

2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

a) Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine

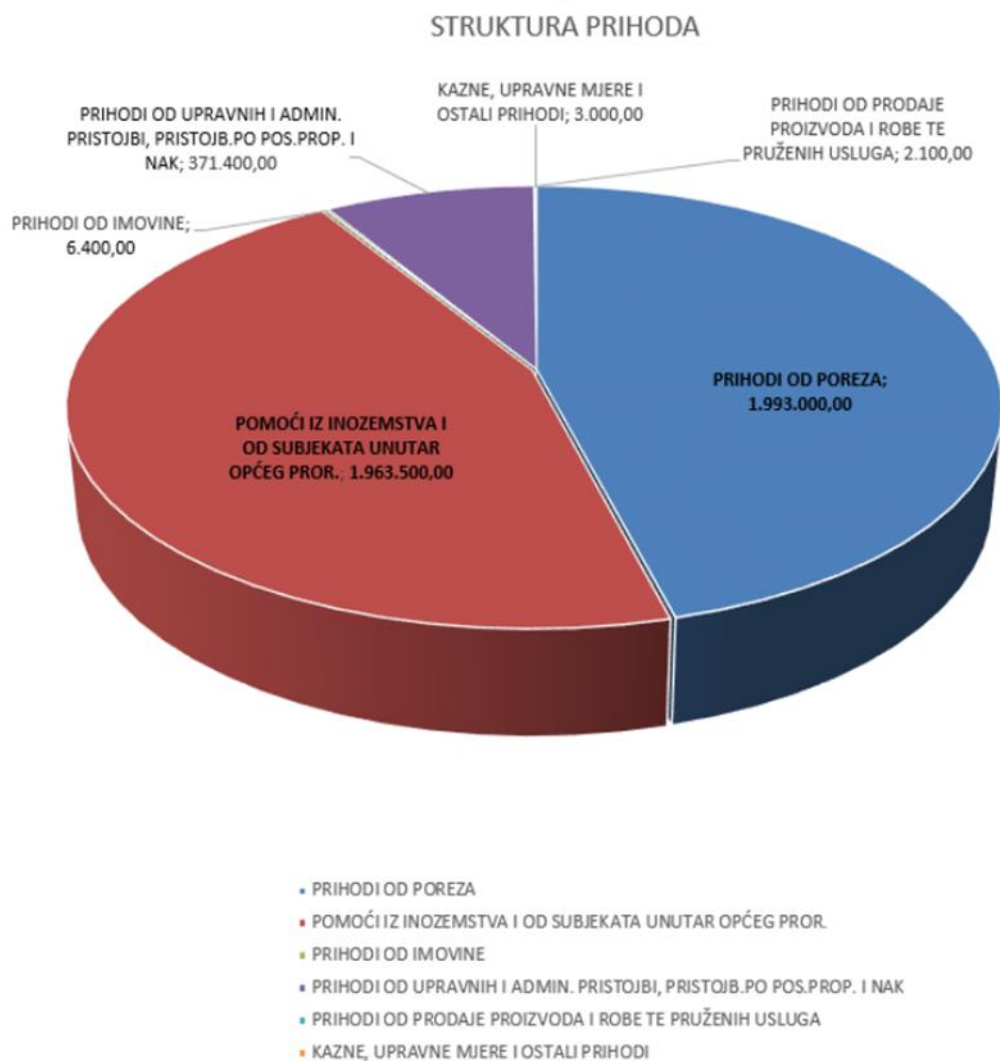
- ❖ rashodi za nabavu građevinskih objekata – investicije predviđene Programom gradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture kao i Planom razvojnih programa
- ❖ rashodi za nabavu postrojenja i opreme (nabava opreme za potrebe Općine)

b) Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini - ulaganja na građevinskim objektima

 Navedena struktura prihoda i rashoda je prema ekonomskoj klasifikaciji sadržana u općem dijelu proračuna.

PRORAČUN OPĆINE KRALJEVEC NA SUTLI ZA 2018. I PROJEKCIJE ZA 2019. I 2020. GODINU

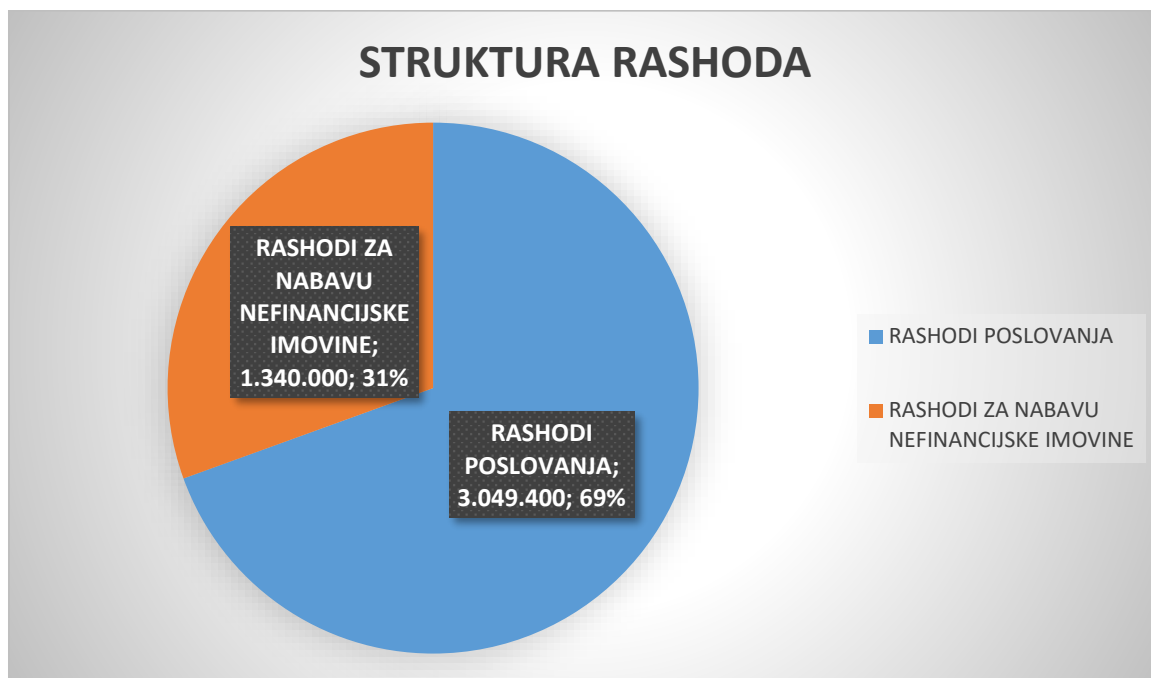
Struktura prihoda proračuna općine Kraljevec na Sutli za 2018.

Najvažniji prihod proračuna Općine je prihod od poreza na dohodak i on čini 43,90 % ukupnih prihoda, a u strukturi prihoda bez pomoći od drugih čini čak 80,18 %.

Drugi po veličini su pomoći iz državnog i županijskog proračuna koji se sastoje od tekućih i kapitalnih pomoći. Kapitalne pomoći su pomoći za izgradnju objekata infrastrukture koje Općina prijavi na natječaje raznih ministarstava. Tako u 2018. godini Općina planira prijaviti na natječaj za asfaltiranje cesta, izgradnju nogostupa u Kraljevcu, uređenje prostora za tržnicu. Županija kroz te prihode pomaže sanaciju klizišta te popravak nerazvrstanih cesta.

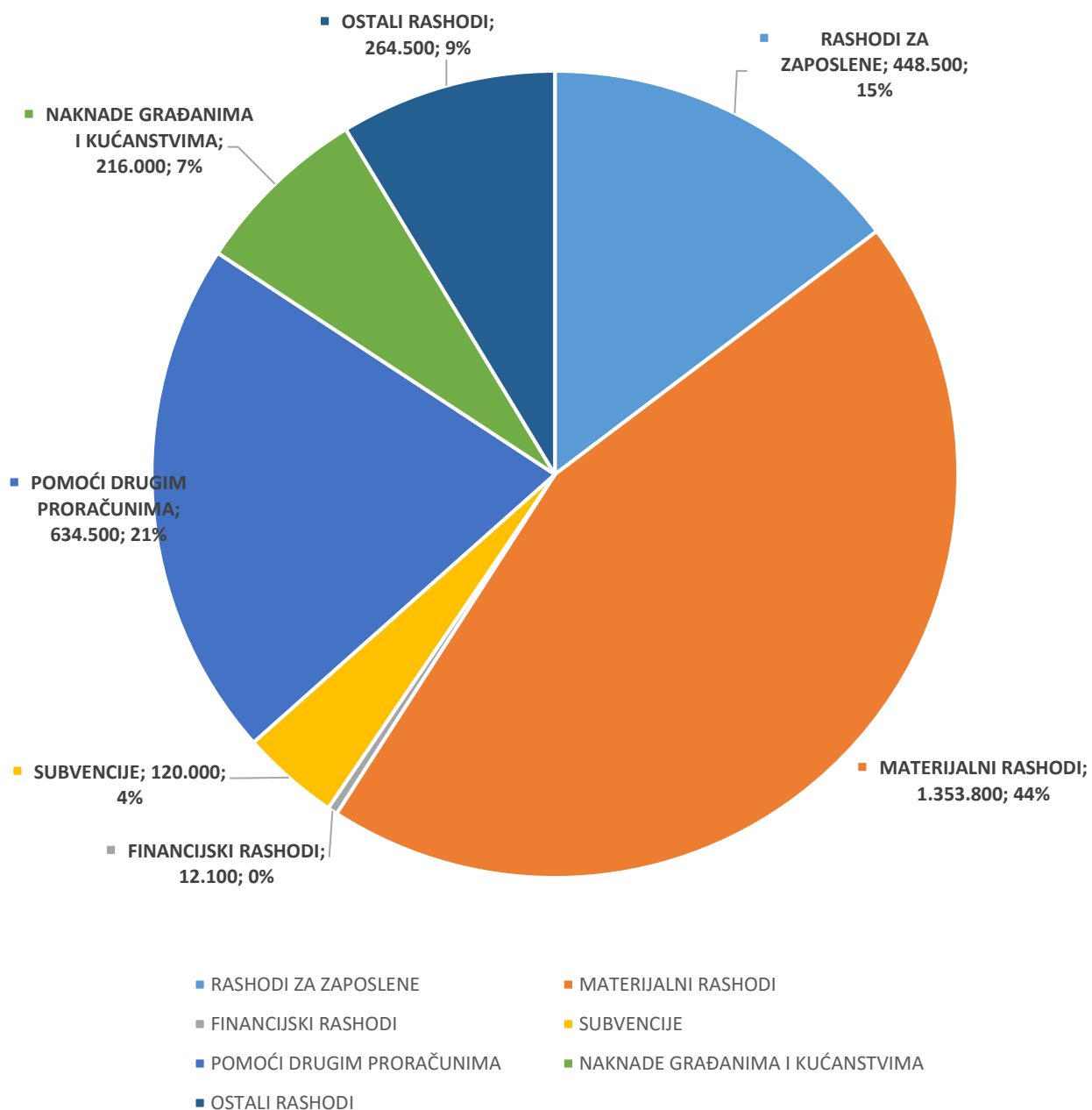
Struktura rashoda proračuna općine Kraljevec na Sutli za 2018.

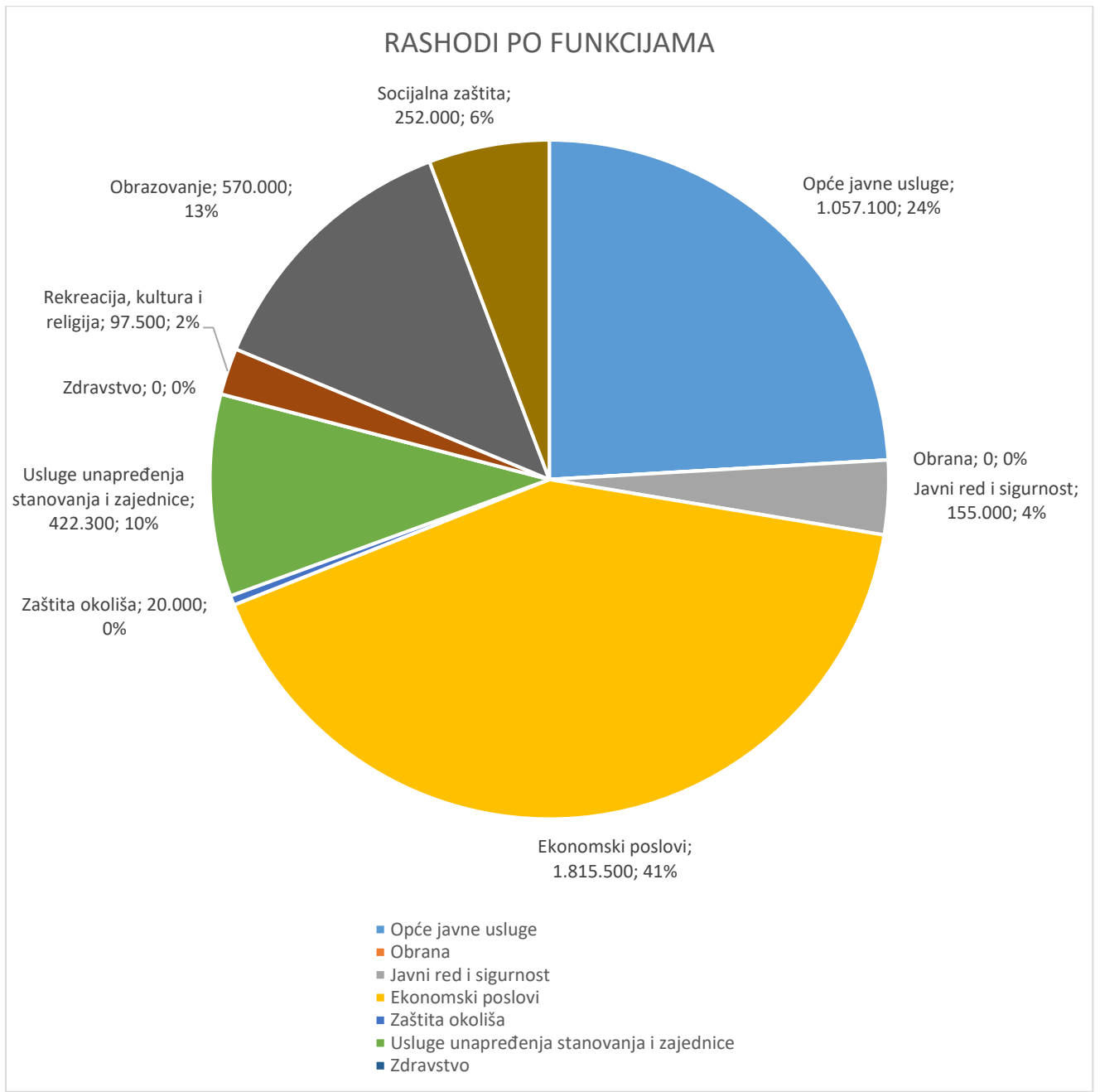
Rashodi poslovanja za 2017. godinu iznose 3.049.400,00 kuna što čini 69% ukupnih rashoda. Sastoje se od rashoda za zaposlene u općinskoj upravi, materijalnih i financijskih troškova Općine (troškovi tekućeg i investicijskog održavanja, energije, komunalne usluge, održavanja javnih površina, javne rasvjete i slično), subvencija (subvencioniranje kamata poduzetničkih kredita, osjemenjivanje krava, subvencioniranje premija osiguranja poljoprivrednih kultura), pomoći (školstvo, udruge u športu i kulturi, logoped), naknade građanima i kućanstvima (socijalne pomoći).

U rashode proračuna ulaze i rashodi za nabavu nefinancijske imovine (nabava uređaja i strojeva, asfaltiranje cesta, uređenje građevinskih objekata, izgradnja javne rasvjete, uređenje novog groblja, izgradnja prostora za tržnicu, izgradnja nogostupa) koji za 2018. godinu iznose 31% ukupnih rashoda.

STRUKTURA RASHODA POSLOVANJA

Posebni dio proračuna

Posebni dio proračuna sastoji se od funkcijske klasifikacije rashoda koja pokazuje namjenu utrošenih sredstava po funkcijama.

Opće javne usluge obuhvaćaju plaće i sve materijalne troškove općinske uprave.

Ekonomski poslovi uključuju izgradnju cesta, tekuće održavanje cesta, javnih površina te subvencije poduzetnicima i poljoprivrednicima.

Usluge unapređenja stanovanja obuhvaćaju, troškovi tekućeg i investicijskog održavanja javne rasvjete i troškove javne rasvjete, uređenje groblja, izgradnja vodovoda, plinovoda.

Obrazovanje obuhvaća predškolski odgoj, osnovno školstvo, radove na školama, darove djeci, školu plivanja, školu u prirodi, logopeda.

Socijalna zaštita odnosi se na pomoć roditeljima, sufinanciranje prijevoza učenika, pakete socijalno ugroženim obiteljima i pojedincima, pomoći učenicima i studentima, naknade građanima i kućanstvima u novcu, te Crveni križ.

Javni red i sigurnost obuhvaća civilnu zaštitu, HGSS, vatrogasnu zajednicu i Javnu vatrogasnu postrojbu.

Pojmovnik

ekonomska klasifikacija — prikaz proračunskih prihoda (npr. porezi, pomoći, prihodi od imovine) i rashoda (npr. naknade zaposlenima, subvencije, socijalne naknade) prema ekonomskoj namjeni

financijska imovina — novac, depoziti, obveznice, zajmovi, itd.

fiskalna godina — razdoblje od dvanaest mjeseci, poklapa se s kalendarskom (od 1. siječnja do 31. prosinca)

nefinancijska imovina — proizvedena (npr. zgrade, postrojenja, oprema) i neproizvedena (npr. zemljišta, patenti, koncesije)

pomoć ili dotacija — bespovratni prijenos sredstava: tekući (za tekuće rashode) i kapitalni (za nabavu dugotrajne imovine) te namjenski i nenamjenski

porez — zakonski obvezno davanje državi bez direktne protunaknade i unaprijed utvrđene namjene koje se nameće na dohodak, dobit, imovinu, dodanu vrijednost, itd.

prirež — dodatni porez kojeg povrh poreza na dohodak mogu uvesti općine i gradovi; osnovica prireza je porez na dohodak, stopu određuju lokalne jedinice kojima pripada i ubrani prihod

projekcija — za razliku od proračuna koji se planira za iduću godinu, projekcija se donosi za naredne dvije godine

rebalans — izmjena proračunskih iznosa, odnosno njihovo smanjenje i/ili povećanje u odnosu na planirane iznose

subvencija — bespovratno davanje sredstava za poticanje proizvodnje dobara ili pružanje usluga